

***Dick* flok *Dicky* minn Lino Psaila**

Kulmin jufni, juf tajjeb li minn ċkuniti kelli, u għod għandi għal qalbi l-beher, mhewx minhebbe sajd u l-hewt bess, imme għal kull huġa li tmess miegħaw, minn rizze u mħura sa vapowr tal-gwerre u tant hwejjeġ oħra marbuta miegħaw li jsaħħrowk u nintilef naqra fuwqhom. Daqqa kif għareq duk il-vapowr, u oħra fejn jgħammar il-kelb il-beher, kif jitrabba l-qroll u l-vjaġġ li ma jitwemmenx tal-salamowr u s-sallowr.

Ktieb illewm u iehor għade, ġejt għandi librerije zghajra b'kutba kullha jmissu mal-beher u grajjietu. Intlejt bil-kutba u m'għandix fejn indowr. Inħubbhom u ma rridx nitlef xi wiehed minnhom, għax żgowr jiddispjicini daqs mite tleft lil ummi u lil missieri. Allura nindukruhom u nibza' għalihom kemm nista'. Imme darba fost l-oħrajn Lieli, it-tifel tiegħaj qalli:

“A missier, għandek kumpjuter, għax ma ddahhalx l-internet u ssib infurmazzjuni li trid foq il-beher, tiffranka li toqgħod tqelleb il-kutba, u foq kullox ma toqgħodx tħebbel rusek fejn sa tpuġġihom.”

Nghajd is-sewwe għoġbitni din tal-internet, għax xa huġa bl-Ingliż inčekček. Vieru li kemm kemm nidubba tu, imme bejn li naqra naqa mhewx heżin, u bejn mite niġi biex nikteb xi ġiex kilmiet, ma niġi bżonn hedd, għadt mele bl-internet għandi nimxi xurta waħde bħelma miexi issa, u fursi ehfef u ahjur ukoll, imme rrid nippruva u nura biex nkewn ċert.

U hekk għamelt. Għadt lit-tifel biex jirranguli kullox u f'inqas minn sebat ijiem ġew għamluli duk li kien hemm bżonn. Bħel kull huġa oħra ġdide, għall-ewwel bdejt ingerfex shiħ. Mite bdejt nippruva nfittex xa huġa, sebt li kien hemm min irid ibieġhli l-Viagra, u jibqgħaw jgħajduwli, tu, avulja ngħajdilhom li għalissa m'għandix bżunna. Kien hemm min ried iddaħħalni fix-xirke li kien fihe hew, biex inkewn nista' nura hekk u hekk, insumma b'dun l-internet tista' tura li trid, minn Santa Rita sa Bo Derek liebse il-libse tat-twilid.

Mite ġejt biex nikteb xa huġa f'dun l-internet, kien hemm min jgħajdli grazzi, u min jibgħatni 'l hemm u 'l haw. Imme issa dunni drajt mhewx heżin, għalkemm għodni ngerfex xi ftit, u emmnuni li ma nixba' qatt infittex xi ħute jew xi vapowr partikuluri. U vapowr partikuluri kien il-kaġown li l-mara tiegħaj ma kellmitnix għal ħmistux-il ġurnuta shuħ u ma ntijhiex tort sa barra.

U dun li sa nirrakkunta, u ara ma tehsbewx li sa ngħajd xa huġa li mhix f'pusta, tu, għax kulma sa ngħajd hew kullu vieru u bil-kemm kemm mhewx nibki redt u mhewx nidhek. U ta' min, li min għandu t-ful zgħor joqgħod naqa ettent u ma jhellihomx wehidhom jilgħabu bl-internet, li ma jmurrowx innuċintiment jiktbu xi kilme u t-tifsire tegħhe tkewn għal kullox il-kontra ta' xi huġa oħra umbagħad jibqa' jiddispeċikom għomurkom kullu għal ftit ettenzjuni li tkewnu stajtu għamiltu minn qebel.

Darba fost l-oħrajn tlajt il-pjazza tar-rehel biex immowr il-Ħirbe naqta' xaghri għand Ġuvann jew Nenu, ulied Dwardu l-berbier. Dukunhur inzirte li ġu kien hemm xi erbgħa min-nies sew, u minn teħt l-ilsien għadt:

“Haw’ għandi sa xi lufsinhur! Ahjur ma ġejt xejn illewm. Nitleq u niġi darb’oħra.”

Billi jafuni sewwe, kif irfest l-għatbe tal-bieb ta' barra, Nenu qul:

“Ara x'qala' l-beher, wasal Psaila, is-sejjied tagħne.”

Kif dħalt 'il ġewwe iżjed u rajt dawk in-nies kullha kont ġu dort lura biex nitteq lejn id-dur, mite Nenu qalli, “Mele ġu sejjier? Ent għal xagħrek ġejt?”.

“Kieku biex taqtagħli xagħri ġejt”, għadtli jien, waqt li kumplejt, “imme għandi naqa x'nagħmel, u l-aħjur immowr u niġi darb' oħra.”

“U oghqod haw’, kemm ha ndewmu biex inlestewk.” U vieru, għaliex duk il-ħin stess qumu tnejn li kien hemm foq il-pitruni u flukom daħlu tnejn oħra. Keffnuwhom b'zewġ lużor żgħor, jew kif jgħajdulhom hume, xigamuni bujod qutna. Lil wieħed minnhom Nenu qabad jufroqlu xagħru bil-moxt u jzekzek l-imqass, u l-ixkupilje fil-bewt ta' wara tal-qelziet, u kultant ħin jużuha biex ifarfar ix-xagħar helli jkewn jista' juwża l-mugna tad-dawl. Imme duk li nzirte foq il-pitrewne ta' howh Ġuvann kien għal-leħje u Ġuvann qabad il-ferle, li hij biċċe njuma tal-balsa xi pied towl u zewġ pulzieri wiesgħa, dellikhe bil-pasta tal-karburandu, feteħ il-mews u hekku tnejn jew tlitt darbiet fuwqha. Wara hekku darbtajn jew tlitt darbiet oħra foq iċ-ċinge tal-ġeld li kellu mdendle kwużi mal-pitruwne. Ftit wara qabad jissapnuh u f'kemm ili ngħajd, ġublu wiċċu lexx iktar minn ħġieġe. Mite rajt dik il-ħiffe kullha, bqajt hemm għax hsebt li ma ndewmx biex nehles, billi tessew kelli x'nagħmel.

Billi hume wkoll, bħelma kwużi juf ir-rehel kullu, jufu li jiene dilittant tal-beher u tal-vapuri, spiċċjelment dawk tal-gwerre, tant li mill-ewwel qabdu d-diskors foq hekk, u kilme iġġib il-oħra, u bqajna sejr in lura lejn it-tieni gwerre dinjije, mite Ġuvann, Alla jehfirlu, u ftit ilu helliene Nenu wkoll, qalli,

“A Lijnu, aghmlilne pjeçijr, ura naqa mite tkewn qieghad tfittex xi vapowr, issibilnix xi taghrif foq il-vapowr li kien ghareq fuwqu n-nannu?”

“Iwa”, ghadtlu jien, “imme trid tghajdli x’jismu l-vapowr.”

U Nenu, waqt li baqa’ jzekzek l-imqass foq duk li kien qieghad jaqtaghlu xaghru qalli, “U mele le!”, u b’esklamazzjuni kbire kumpla jghajdli, “Jekk ma nizbaljux Dicky McGregor kien.”

Ghadtlu, “Tiehu hsieb xejn, ghax kif ikulli naqa hin infittixhulek zgowr.”

Dun l-imbieriek vapowr insejtu ghal kullox, u wara xi gimgha Guvann cempilli u qalli, “Lijn, sibthulne l-vapowr tan-nannu?”

“Leq, insejt, imme ha nfittxu issa stess”, wigibtu jien.

Kumbinazzjuni, jew kuindiçenze, kif jghajdulhe xi whewd illewm, kunna hirgin, sejrjn ghand it-tifel, u lil mara ghadtilhe, “Hija, stenne kemm kemm ohra sakemm insib il-vapowr ta’ Guvann, il-berbier”.

“Kullox sew”, qalti, “imme ddewmx ghax it-tifel qieghad jistenniene u jekk induwmu zgowr jiehu hsiebne.”

Xghalt il-kumpjuter u qbadt infittex Dicky McGregor u kull darba jghajdli ‘*no results*’. Ghadt, mele gibduwli sieqi Nenu u Guvann. Argajt ippruvajt McGregor u hergu miljewn u iktar ta’ ismijiet Skuççizi, u ibde vapowr b’duk l-isem. Haw’ hbat naqta’ qalbi, ghax bejn idejjeqt infittex ghalxejn, u bejn ghax il-mara qieghde tistennieni u minn hin ghal hin tghajjatli biex ninzel helli mmurru. Ghadt mele tal-ahhar u daqshekk, u bil-fixle ghandu jkewn flok *Dicky* ktebt *Dick* u f’daqqa wahde, hija, foq il-kumpjuter gie biççe ta’ rugel fih daqs kantuniere, liebes bess il-libse tat-twilid u jurina l-*gear lever*. Jien bqajt

halqi miftewh. Mal-hin dahlet il-mara, u x'hin rut x'kien hemm foq it-televisin, jew kif jghajdulu, moniter qabdet tghajjarni, "A mehmewg, duk il-vapowr li qiegħad tfittex? Ma tisthix minn Alla li halqek? Mehmewg! Mowr ubsor għalik hej!"

"Il-Madunna madunna, m'hawnx għaliġe x'biċċe ġrutli," għadt jien imbikkem. U anki bdejt qisni nisthi minni nnifsi, avulja kont innuċent għal kullox u m'iniex xi wieħed minn dawk li nilgħabhe ta' xi qaddis u niskanldalizzi rewħi biex nimpresjuna lil xi hedd u xurta nagħmel li jeqbilli. Imme xurta wahde redt li tinfeteħ l-art u tiblagnhi, daqs kemm sthejt mill-istess mara tiegħaj. Nargħa' ngħajd tu, m'iniex xi qaddis, u laqqas qatt kont, imme laqqas jien xi wieħed li jien migbewd lejn dawn l-affarijiet, avulja in-natura halaqha Alla, u trid tbaxxi rusek għalihe.

Għalxejn, jaħasra, ippruvajt infissrilhe, għax ma riedet temminni b'xejn u ffastidjut rewħhe sewwe. Sa barra ma ngħajdx li ma kellhiex raġown, tu, imme lili x'tort ittini jekk l-Amerikuni lill-*gear lever* jghajdulu *dick*.

Għamilne iktar minn hmistux ma nitkellmewx, mite darba fost l' oħrajn kunna bilqiegħde barra foq l-għatbe u tfaċċa Ġuvann għaddej jippasiġġa bil-kelb, jew kelbe, x'kienet, u bl-ikbar innuċenze qalli, "Kemmet ruġel, Lijn, f'nofs siegħa sibthuli l-vapowr tan-nannu!"

"Kont sa ngħajdlek xi nsiblek, u ara jfettillek tarġa' tindriguni għal xa huġa oħra bħel din, tu!"

Ġuvann ukoll ħabat sa jiffastidja rewħu u staqsieni x'gara. Mite għadtlu, inteleg fl-art jidhek u ma sata' jżummu hedd, għax laqqas il-kelb ma feleħ iżomm, għax teleqlu wkoll.

U hemmhekk emmnitni l-mara u rut li tessew kont innuċent u vieru vapowr kont infittex dukunhur. Imme, hej, ma jien sa nargħa' qett nissugra nikteb *dick*, għax ma rridx nura *gear-levers* u rrid noqghod ettent hefne u hefne iżjed li ma mmowrx infittex xi vapowr b'isem femminili bħel Katy Brovig jew xi Maria Candelaria u flok *gear-lever* nura xi maxtura.